

KÁRPÁT-MEDENCEI MŰVÉSZETI NÉPFŐISKOLA ALAPÍTVÁNY

KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ TARTALMI BESZÁMOLÓ 2021. év

A **Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola Alapítvány** a 2021-es évben is folytatta korábban megkezdett komoly és intenzív munkáját a kulturális decentralizáció jegyében létrejött, Lezsák Sándor nevével fémjelzett Népfőiskolai Hálózat tagjaként. A kápolnásnyéki központú kulturális és művészeti intézmény a népfőiskolai mozgalom szellemiségében, annak alapértékeit magáénak vallva, mégis egyéni útját járva valósította meg fő törekvéseit, a magyar nemzeti identitástudat erősítését és a művészeti képzés iskolarendszeren kívüli megvalósítását. A Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola célkitűzései továbbra is változatlanok: a magyar kultúra világának nemzetben gondolkodó szereplői számára teremt lehetőséget a stabil, hosszútávú együttműködésre.

Stratégiai partnereink között szerepel a Lakitelek Népfőiskola, a Nemzeti Művelődési Intézet, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Művészeti Akadémia, a Magyar Teátrumi Társaság, a Magyar Turisztikai Ügynökség, a Katonai Emlékpark Pákozd – Nemzeti Emlékhely, a Károlyi Alapítvány.

20 tagintézményünkkel együttműködve országosan kívánjuk megvalósítani kitűzött céljainkat, többek között az iskolarendszeren kívüli művészeti oktatást, alkotóházak és művésztelepek működtetését, alkotótáborok szervezését, művelődési házak működtetését, kiállítások rendezését, rendezvények és konferenciák szervezését, saját előadó-művészeti játszóhelyek létrehozását, működtetését, könyv- és folyóiratkiadást, kulturális, művészeti médiatartalmak létrehozását, kortárs képző- és iparművészeti gyűjtemény létrehozását, valamint folyamatos részvételt Európai Unió pályázatokban, határokon átnyúló projekteken, nemzetközi cserekapcsolatokban és együttműködésekben.

A 2021-es évben mindezeknek megfelelően a következőket valósítottuk meg.

Honlapunk (www.muveszetinepfoiskola.hu) arcukat kialakítottuk: könnyen kezelhető, informatív, folyamatosan frissülő honlapon böngészhetnek a látogatók. Valamennyi programunk megtalálható a felületen, s tagintézményeink rendezvényeire is rákereshetnek az érdeklődők. Ehhez kapcsolódóan a közösségi oldalakon is jelen vagyunk, napi frissítésekkel: Facebook és Instagram felületeken is elérnek bennünket az érdeklődők.

A pandémia miatt a **Vörösmarty-emlékév** (melynek keretében emlékérem-sorozat is készült) zárása is 2021-re tolódott. Az országos „**Vörösmarty 220**” **rajzpályázat** díjazott alkotásaiból a Vörösmarty Emlékházban nyílt kiállítás 2021 őszén. A Vörösmarty-emlékév kiemelt kezdeményezése volt a **Vörösmarty Versünnep**, amelyre nagy számban, még az országhatárainkon túlról is jelentkeztek a lelkes versmondók. A döntőnek a kápolnásnyéki Halász-kastély adott otthont, ahol a hattagú zsűri értékelte a továbbra is online térben, ám élő kapcsolatban elhangzott versmondásokat. A döntő szerkesztett felvétele elérhető a Vörösmarty-emlékév médiafelületein, így sokakhoz eljuthatott a Népfőiskola rendezvényének híre. A Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola központja Kápolnásnyéken, Vörösmarty Mihály szülőfalujában található. A Szózat szerzője a reformkor, a nemzeti ébredés meghatározó alakja, örök érvényű gondolatai nemcsak a második nemzeti himnuszunkká vált művében, hanem több gondolati költeményében megfogalmazott soraival szólnak a mai generációkhoz is. Népfőiskolánk hiánypótló feladatot valósított meg: Elek Imre szobrászművésszel elkészíttette **Vörösmarty Mihály egész alakos szobrát**; korábban ilyen jellegű alkotás a Velencei-hegységben nem állított emléket a költőnek. A szobrot Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke avatta fel a műemlékvédelem alatt álló Vörösmarty-pincénél, Vörösmarty egykori szőlője mellett. Annak érdekében, hogy minél többekhez eljusson a Vörösmarty-emlékév és Vörösmarty ünneplésének híre, **online versmaratont** hirdetett a főszervező Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola a Vörösmarty Emlékházzal együttműködve. A bátor jelentkezőknek nem volt más dolguk, minthogy rögzítsék kedvenc Vörösmarty versüket, és az elkészült videót eljuttassák nekünk. Az összefűzött versmondások felvétele 2021. április 11-től elérhető közösségi médiafelületeinken.

2021. június 22-én nyitott meg a **Trianon című roll-up vándorkiállítás** a Halász Gedeon Eseményközpontban. A Magyarágkutató Intézet szervezte tárlaton L. Simon László miniszteri biztos, valamint Tessely Zoltán miniszterelnöki biztos mondott köszöntőt, a kiállítást pedig Horváth-Lugossy Gábor, a Magyarágkutató Intézet főigazgatója nyitotta meg. Innen, Kápolnásnyékről kezdte meg Kárpát-medencei vándorútját a 20 roll-upból álló szakmai anyag, amelyet nálunk, a nyitó helyszínen több ezer látogató tekintett meg.

2021 nyarán a **Közösségépítő kultúránk** rendezvénysorozat keretében mintegy 5000 főt láttunk vendégül két nap alatt Kápolnásnyéken a Nemzeti Művelődési Intézettel való gyümölcsöző együttműködés eredményeként. A nap egyik részében a Halász-kastélyal és környezetével ismerkedhettek vendégeink: közéleti panteon, Trianon roll-up kiállítás, szoborpark, kastélytörténeti kiállítás, Korok, színek, hangulatok kiállítás tárlatvezetéssel és a Belatiny Sörmanufaktúra várta a csoportokat. A nap másik felében a Vörösmarty Emlékházhoz utaztak a résztvevők, ahol

megismerhették Vörösmarty egykori lakóhelyét, majd pedig a Csajághy Laura Színpadon színvonalas előadásokat tekinthettek meg az érdeklődők.

A **Café de la Danse fesztivál** is különleges nyári rendezvény volt. Ennek keretében kétnapos, ingyenes rendezvényen ismerkedhetnek meg az érdeklődők a kortárs táncsal a Fejér megyei Kápolnásnyéken augusztus 27-én és 28-án a Halász Gedeon Eseményközpontban és a Csajághy Laura színpadon. A Café de la Danse fantázianevevel viselő minifesztivál célja, hogy a kortárs táncot mindenki számára elérhető és érthető műfajként definiálja újra, valamint a régióban már ismert társulatok előadásain és fiatal táncművészek rövid performanszain keresztül hozza közelebb a nézőket a tánc világához.

A **Hazáért Körút** tesztprogramja nagy sikerrel zajlott le 2021. szeptember-októberben. A rendhagyó élménypedagógiai program célja, hogy tematikus élménytúra keretein belül ismerjék meg az 5-8. osztályos diákok Vörösmarty Mihály, a Szózat költőjének, és Gárdonyi Géza, az Egri csillagok írójának szülőhelyét, felidézzék a pákozdi-pátka-sukorói csata eseményeit Pákozdon, és megismerjék, hogyan kötődött Schweidel József aradi vértanú a kápolnásnyéki Halász-kastély történetéhez. A Honvédelmi Minisztérium támogatásának köszönhetően másfél hónap alatt 21 osztály (463 diák, 43 tanár) és az Oktatási Hivatal egy csoportja vehetett részt a foglalkozásokon, melyek a hűség, hősiesség, bátorság, bajtársiasság, honvédelem, kitartás, önfeláldozás, hazaszeretet kulcsszavakhoz kapcsolódóan interaktív, kooperatív, játékos formában serkentették önálló gondolkodásra a fiatalokat. Minden résztvevő megkapta a Nyilasi Antónia csodálatos akvarelljeivel illusztrált, Hazáért Körúthoz kapcsolódó foglalkoztató füzetet, melyet – ahogy a program metodikai segédanyagát is – Rodics Eszter, a Népfőiskola elnöke állított össze.

Fontosnak tartjuk és büszkék vagyunk rá, hogy országszerte megtalálható **tagintézményeink** munkájukkal, szakmai odaadásukkal is sikeresen támogatják a népfőiskolai hálózat kulturális, közösségformáló törekvéseit. A kapcsolódó művészeti csoportok bevonásával a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola alapvető célja, a művészeti nevelés is hatékonyabban valósulhat meg. 2021. szeptember 21-én a Halász Gedeon Eseményközpontban, Kápolnásnyéken mintegy 60 fő részvételével zajlott egész napos műhelymunka, ahol egy egynapos közös gondolkodásra hívtuk tagintézményeink vezetőit, munkatársait. Vendégeinket Rodics Eszter, a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola elnöke és L. Simon László miniszteri biztos köszöntötte a Vörösmarty-teremben, ahol ezt követően a tagintézmények bemutatkozása zajlott, kisfilmek, bemutatók segítségével.

A **Csajághy Laura Színpaddal** folyamatos, jó kapcsolat, kölcsönösen előnyös együttműködés alakult ki. Nyáron a Vörösmarty Emlékháznál lévő szabadtéri színpad fogadta szívesen Népfőiskolánk vendégeit is rendezvényein, a rossz idő beköszöntével pedig a színpad őszi-téli

pavilonja a Kárpát-medencei Művészeti Népiskola központi épületében, a kápolnásnyéki Halász Gedeon Eseményközpontban, a járványügyi előírásoknak megfelelően is mintegy 200 fő ültetett elrendezésű befogadására alkalmas Halász Gedeon-teremben tartotta előadásait, s fogadta vendégeit hétről-hétre az őszi szezon kezdetétől.

A **Köztéri műterem (Művészi identitás és nemzeti kultúra)** programunk 2021. szeptember 28-30. között zajlott. Több művész és előadó már 28-án érkezett, hogy a kiállítást előkészítsék, biztosítva ezzel, hogy a konferencia napján esedékes nyitott kiállításrendezés valódi élmény legyen az érdeklődőknek, akik így akár kötetlenül is beszélgethettek az alkotókkal. A MAMŰ Társaság Kulturális Egyesület és a Kárpát-medencei Művészeti Népiskola a többnapos rendezvénysorozat keretében kiállítás-konferencia-művészműhely programjaira invitálta az érdeklődőket. Szeptember 29-én egész napos konferenciára, nyitott kiállításrendezésre és kiállítás megnyitóra, művészeti eszmecserere vártuk vendégeinket. Külön öröm számunkra, hogy mintegy 80 fő megtisztelte jelenlétével a konferenciát. Este Pető Hunor nyitotta meg az esemény után még egy hónapig ingyenesen látogatható kiállítást. A program zárásaként szeptember 30-án az érdeklődők a kiállító művészek társaságában vehettek részt egy egész napos kulturális túrán Kápolnásnyéken és környékén.

Népiskolánk **Art Community College Gallery (ACC)** elnevezésű kortárs művészeti galériája az Art Market Budapest rendezvényén debütált 2021 őszén. Az ACC Galéria Népiskolánk képzőművészeti tagozata és a hozzá tartozó szakmai társaság galériája. Olyan remek képzőművészeket foglal magába, mint többek között Pető Hunor, Pogány Gábor Benő, Bondor Csilla, Verebes György, Zakariás István és Szabó György. A művészeti galéria a www.accgaleria.com honlapon elérhető.

Szöke Gábor Miklós Ne igyál előre a medve bőrére! szobra az alkotóművészet és a természet összekapcsolódásának, valamint a természet erejének jelképe. A Kárpát-medence ikonikus állata a barnamedve, így a Kárpát-medencei Művészeti Népiskolához is tökéletesen illik a 2021. október 22-én Kápolnásnyéken, immár végleges helyén felállított szobor. Azonban nemcsak a Népiskola programjaira érkezők, hanem a frekventált, jól látható helyének köszönhetően a Velencei-tó környékéről Budapest vagy Székesfehérvár irányába igyekvők, a környékbeli, ám fővárosban dolgozó lakosok is napi szinten megtekinthetik a Medvét.

A Kárpát-medencei Művészeti Népiskola és a Csajághy Laura Színpad szakmai együttműködésének keretében október közepétől „Akarsz-e játszani?” címmel drámajáték foglalkozások zajlanak a Halász Gedeon Eseményközpont Vörösmarty-termében. A drámapedagógia és ezen belül a drámajáték módszere a gyerekek játéktevékenységére, kreativitására építve fejleszti az önismeretet, együttműködési készséget, problémamegoldást, a társas

kapcsolatokat és a kifejezőkészséget. A tanulók színházi előadásokon is részt vesznek, beleshetnek a kulisszák mögé, és egy nagyszerű nap erejéig a záró programon, 2022 tavaszán birtokba vehetik a Csajághy Laura Szabadtéri Színpadot is. Péntek délután és szombaton négy csoportban csaknem 60 gyermek, fiatal vesz részt a személyiségfejlesztő szakmai munkában Kéki Andrea drámapedagógus, coach vezetésével.

A **Pilinszky-emlékévben** is aktív szerepet vállalt Népfőiskolánk. 2014-ben avatták fel Gárdonyban, Gárdonyi Géza szülőházának falán a Fejér Megyei Irodalmi Emlékfalat, amelyen Fejér megye legjelentősebb irodalmi alakjai előtt tisztelegve helyeztek el 23 domborművet. A Pilinszky 100 emlékév keretében a Fejér Megyei Irodalmi Emlékfal a **Pintér Balázs szobrászművész Pilinszky Jánosról készült alkotásával** bővült, melyet a költő 100. születésnapján, 2021. november 27-én Rétvári Bence, az EMMI parlamenti államtitkára avatott fel. Köszöntőt mondott L. Simon László, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója. Az emlékév keretében a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola Koszorú kiadója jóvoltából megjelent **Pilinszky János: A nap születése** című művének ünnepi kiadása, Nyilasi Antónia csodálatos illusztrációival. A kiadvány megjelentetésével a legfiatalabb korosztály fedezheti fel vonzó köntösbe csomagolva Pilinszky csodálatos verses meséjét. A kötet bemutatójára szintén a születésnapon a kápolnásnyéki Halász-kastélyban került sor. A könyvbemutatót követően Turek Miklós és a Kosbor együttes előadásában rendhagyó **verszenei kalandozásra** vártuk az érdeklődőket Pilinszky János világába. A Pilinszky-emlékév keretében szeptember elején hirdettük meg „Mert akkor már tudhatták mindenk, / hogy azután az éjszaka csak álom, / amit a fénylő valóság követ.” (A nap születése) mottóval a **Pilinszky János költészetéhez kapcsolódó alkotói pályázatot** középiskolásoknak. 2021. szeptember 13. és 2021. november 27. között online és postai formában megvalósult pályáztatás az egész Kárpát-medencében meghirdetve, Pilinszky János alkotói munkásságához kapcsolódva, 4 (fotó, film, portré, plakát) kategóriában. Külön örömünkre szolgál, hogy határainkon túl élő magyar középiskolások is több pályaművet juttattak el hozzánk. Mintegy 200 résztvevőtől érkeztek Pilinszky János életéhez vagy valamely verséhez kapcsolódó pályaművek, melyek feldolgozása és zsűrizése, valamint az eredményhirdetés 2022. évi feladatunk lesz. **Raffay Dávid Horváth Jánosról készült domborművével** az ugyancsak 100 éve született magyar közgazdász, politikus életműve előtt is tisztelgünk. Horváth János 1945 és 1947 között nemzetgyűlési, majd 1998 és 2014 között országgyűlési képviselő. Domborművét a kápolnásnyéki Fejér megyei közéleti panteonban helyeztük el 100. születésnapján.

A Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola kiemelt feladatának tekinti a **fiatalok művészeti nevelését**. A hosszú távú együttműködés, közös programok, kiállítások megvalósításának céljából

felvettük a kapcsolatot a székesfehérvári Gorsium Gimnázium, Szakgimnázium és Technikum vezetésével.

Kerékpáros pumpapályákat épített a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola Alapítványkerült a szebb jövőről álmódó, hosszú évek óta romos állapotban tengődő velencei gyermektábor területén. A megújulás jegyében és egy pályázat elnyerésével két pumpapálya is elkészülhetett. Az egyik pályán a felnőttek, akár profik hódolhatnak a kerékpározás szenvedélyének, míg a másikon a gyermekek fejleszthetik tudásukat, állóképességüket.

Velencén, a **Meszleny-kastélynál** folyamatos munkálatok zajlanak. Az erdő közepén álló, egykor szebb napokat megélt épületet és az egykori park területének egy részét megvásárolta a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola. Terveink szerint korszerű, a nagyközönség számára elérhető, izgalmas élményeket nyújtó **látogatóközpont kialakítása a cél**. Az épület tetőszerkezetének rekonstrukciója megkezdődött, s a majdani üzemeltetéshez elengedhetetlen közművek kialakítása is folyamatban van.

Kiemelt vállalkozásunk a **Gutenberg Ház** felvirágoztatása, megújulása. Célunk egy olyan előadóművészeti központ létrehozása Budapesten, amely nem csupán a Művészeti Népfőiskolához köthető produkciók befogadására, hanem a népfőiskolai hálózat fővárosi bemutatkozására is alkalmas. Terveink szerint hamarosan megtelik élettel a szebb idők megélt kulturális helyszín: impozáns terek, sokszínű előadások, színvonalas kávézó várja majd vendégeinket.

Lukács László néprajzkutató és Bányai Balázs történész közös, **A Vörösmarty Emlékház története** című kötete a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola gondozásában jelent meg. A Vörösmarty Emlékházat az 1800-1801-es építésétől napjainkig bemutató részek mellett a Kresz családról is érdekességeket ismerhetnek meg az olvasók. A kötet alapjául szolgáló kutatómunka apropóját a Vörösmarty Emlékház felújítása adta, melyet 2020-ban fejeztek be. Éppen ezért a kötet végén a felújítás állomásait dokumentáló fotósorozat látható, amelyet Vörösmarty idevágó idézetével zár a szerkesztő: „jó mulatság, férfimunka volt.”

Mindezekon túl a legfőbb célunk változatlan. Azon dolgozunk, hogy a Kárpát-medence legkomplexebb, iskolarendszeren kívüli művészeti képzését, továbbképzését, magyar nemzeti identitást erősítő művészeti nevelési programját megvalósító intézmény, a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola tovább erősödjön.

Kápolnásnyék, 2021. december 31.

KÁRPÁT-MEDENCEI MŰVÉSZETI
NÉPFŐISKOLA ALAPÍTVÁNY
2475 Kápolnásnyék, Deák F. utca 10.
Adószám: 153206-2-07
Ny.sz.: 07/01 0001131
Bsz.sz.: 13603018-00359201

Ródlcs Eszter

elnök

Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola Alapítvány
2475 Kápolnásnyék, Deák Ferenc u. 10.